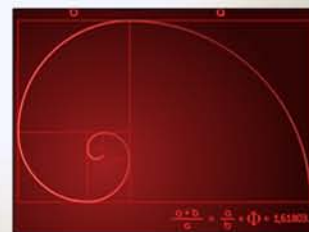

Vědění jsou perutě, jimiž se vznášíme do oblak.

William Shakespeare

JAZYK ESTETIKY

**SYMBOLISMUS
ČÍSLA TŘI**

MEDVĚDÍ ČESNEK

**KNIHY, KTERÉ
DÁVAJÍ KŘÍDLA**

n@ – ČASOPIS

Filozofie pro život – č. 137 – 25. květen 2021

Filozofie, kterou navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

PhDr. Slavica Kroča, šéfredaktorka
Mgr. Ivana Hurytová, odpovědný redaktor
Redakce a grafická úprava:
Eva Bímová, Martina Flaitingrová
Jana Aksamítová, Ing. Ondřej Aksamít,
Mgr. Aleš Gabriel

Vydává Nová Akropolis z. s.
Varšavská 19, 120 00 Praha 2
Tel.: 222515152, e-mail: nova@akropolis.cz
Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

© Nová Akropolis z. s.
Všechna práva vyhrazena. Tento časopis nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukována v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

žijeme v době, ve které neustále sílí tlak na přitažení naší pozornosti z nejrůznějších stran. To má za následek, že naše pozornost často trpí vyčerpáním a únavou. Informace se přelévají jedna za druhou jako vlny na moři, narážejí do naší mysli, která se domnívá, že žádnou z nich nemůže vypustit, neboť *co když zrovna tato informace bude pro nás důležitá*. A najednou je důležité úplně všechno.

Mysl se přehltní a my se začneme ztrácet v množství myšlenek, pocitů a emocí, které se vzájemně propletají, a místo očekávané vnitřní spokojenosti se v sobě nevyznáme a máme pocit, že sami sebe ztrácíme. Přes to všechno si uvědomujeme, že je zapotřebí s tím něco udělat. Ale protože nevíme jak, naše pozornost, místo zaměření a soustředění se, znovu hledá únik prostřednictvím nejrůznějších rozptýlení, i když víme, že důsledky našeho počínání na nás později dopadnou v podobě bolestivých výčitek.

Je však zbytečné si cokoli vyčítat, a přidávat tak zátěž do naší mysli, neboť změna přístupu a jednání záleží jen na nás. Kdo jiný by v tom měl být aktivní než my sami. Je lepší se zbavovat tíhy prostřednictvím soustředěné pozornosti, která nedovolí, abychom se odklonili z cesty, jíž se naše mysl v dané chvíli ubírá. Proč myslet na to, že nás někdo nebo něco rozčílilo, když zrovna kráčíme pod nádherně rozkvetlými stromy. Byla by škoda nevyužít pozornosti k zachycení i nejmenších krásných detailů, o které bychom se jinak ochudili.

To, co naše smysly zachytí při nejvyšší míře pozornosti, nezůstane pouhou vzpomínkou, kterou překryje nános písku, ale hlubokou zkušeností, která nám pomůže myslet, cítit a jednat z našeho nitra, z našeho středu. V každé myšlence, v každém vyřčeném slově, v každém zrozeném citu, v každém uskutečněném činu budeme my. Náš život získá hlubší rozměr, neboť budeme prostřednictvím pozornosti spojeni s naším nitrem, což do našeho života přinese více klidu a štěstí.

Jak říkal římský císař a stoický filozof Marcus Aurelius: *Zahleď se ve své nitro! Tam uvnitř je zřídlo dobra, které je schopno stále tryskat, jestliže se k němu stále prokopáváš.*

Nenechme se zahltnout množstvím, ale vybírejme pozorně a rozvážně, a nedovolme, aby zřídlo dobra v našem nitru zůstalo neobjeveno. Když nalezneme sami sebe, můžeme začít stavět náš život v harmonii s ostatními.

Eva Bímová
Ředitelka Nové Akropolis v ČR

PODOBENSTVÍ O PŘÁTELSTVÍ

Po dlouhé, hrbolaté, zarostlé a neschůdné cestě krácel člověk se psem.

Šel pomalu, byl už velmi unavený, stejně jako jeho pes, když náhle před sebou spatřili oázu. Nádherná brána, za ní palác, všude kolem zněla hudba, okolí bylo vyzdobeno květinami, zurčely potůčky a fontány..., naděje na úžasný odpočinek!

Co to tady je? ptal se poutník hlídače brány.

Tohle je ráj, už jsi zemřel, víš? Teď můžeš dovnitř a pořádně si odpočíneš.

A je tam voda?

Co hrdlo ráčí: pramenité vodotrysky, studené nádrže...

A dají mi tam najíst?

Kolik jen budeš chtít.

Mám s sebou psa.

Tak to bohužel, pane, psi tam nesmějí.

Budete ho muset nechat tady.

Poutník zavrtěl hlavou a šel dál. Po nějaké době ho cesta přivedla k obyčejnému statku. Také tady seděl před vraty hlídač.

Mám žízeň, prosil ho poutník.

Jen běž dál, na dvoře je studna.

A můj pes?

Hned vedle studny je miska s vodou.

Mohu tam dostat i najíst?

Můžu ti dát večeři.

A mému psu?

Nějaká kostička se najde.

Co je tohle za místo?

To je ráj.

Jak to? Táhle u toho paláce tvrdil dveřník, že to je ráj!?

Lhal ti. Tam je peklo.

Ale jak jim to můžete trpět?

Je to pro nás velmi užitečné. Do ráje dojdou pouze ti, kdo neopouštějí své přátele.

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Hlupáka nelze udělat hlupákem, jedná se o už zformovanou osobnost!

99 % lidí si o sobě myslí, že jsou 1 %.

Z filozofických anekdot: VOLTAIRE A NÁBOŽENSTVÍ

Voltaire se procházel s přítelem po ulici, když narazili na průvod, v jehož čele nesli

ukřižovaného Krista, a proto na znamení úcty Voltaire smekl klobouk. „Považoval jsem tě za nevěřícího, co se týče jakéhokoli náboženství,“ řekl jeho společník překvapený tímto gestem.

„A to také jsem,“ odpověděl Voltaire. „Přestože se s Kristem zdravíme, nemluvíme spolu.“

SYMBOLISMUS ČÍSLA TŘI

Rčení *do třetice všeho dobrého* nacházíme v mnoha jazycích. Jedná se o spojení veskrze pozitivní, odrážející to, že napotřetí to vyjde a naše věc se vydaří. Zdá se, že bez ohledu na to, zda to již dvakrát předtím vyšlo či nevyšlo...

To, co je spojeno s číslem tři, jako by bylo spojeno s tím dobrým a šťastným, nebo také přímo s tím duchovním až magickým. Proč?

Latinské *omne trinum perfectum* (vše, co je po třech, je dokonalé) se odráží nejenom v dalších spojeních jako například tři bratři, tři sudičky, tři přání, tři vlasy, ale především v duchovním světě. V tomto světě můžeme číslo tři spojit se známým symbolem nejvyšší trojice Otce, Syna a Ducha svatého.

Původ trojjedinosti Boha je však mnohem starší než samo křesťanství a nacházíme ho v mnoha jiných náboženstvích. Odraz této trojjedinosti vidíme v rozličných tradicích světa v podobě rozmanitých božských triád či trojic. Jedná se například o koncept trimúrti v Indii, který představuje Brahma, Višnu, Šivu. V případě Egypta nacházíme mnoho božských trojic, pravděpodobně nejznámější bude božská rodina v podobě Osirida, Isidy a Hora. Nelze opomenout ani slovanského Triglava, který, jak jeho jméno napovídá, byl zobrazován se třemi hlavami, což mohlo symbolizovat jeho vládu ve všech třech světech – na nebi, na zemi a v podsvětí.

Nejobecnější význam trojjedinosti duchovního světa se váže k samotné kreaci a stvoření, které na počátku povstává z vůle nejvyšší božské bytosti (Otec), jež je tvůrcem všech zákonů. Aby se ovšem zákony mohly projevit, musí být oživeny láskou a energií (Matka). Třetím principem a výsledkem předchozích dvou je inteligentní forma (Syn).

V řecké tradici se toto pojetí ztvárňuje v představě makrosvěta, který se utváří skrze tři principy – *Chaos, Theos, Kosmos*.

Chaos představuje potenciál, z něhož se může zrodit cokoliv, ale je k tomu potřeba Theos neboli božská inteligence, jež Chaos uspořádá do konkrétních forem, které představují rodící se Kosmos. Z řecké tradice vychází i pojetí mikrosvěta – člověka, kterého též tvoří tři principy, respektive úrovně – Nús, Psýché, Soma, tedy duch, duše a tělo člověka. Alchymisté v této souvislosti hovořili o třech elementech – síra, rtuť a sůl.

Geometrickým odrazem abstraktní trojky je trojúhelník, který svým vrcholem směřuje vždy vzhůru. Na mnoha sakrálních stavbách v takovém trojúhelníku nacházíme „boží oko“, což společně symbolizuje právě zmíněnou trojjedinost boží.

Číslo tři představuje i další významy spojené s celistvostí a úplností, která je charakteristická pro stvořený svět, jehož jsme součástí. Může být symbolem času, který spojuje minulost, přítomnost a budoucnost, nebo počátek, průběh a konec. Celá příroda je dle východního učení utvářena třemi kvalitami – Radžas, Tamas a Sattva, jež budeme spíše znát jako polaritu Jang a Jin, které jsou harmonicky sjednoceny v Tao. Dále je trojka symbolem rodiny, ale také lidského údělu na Zemi ve smyslu zrození, života a smrti. Může též představovat způsob filozofického hledání v podobě these, antithese, syntese.

V numerologii je číslo 3 spojováno s pozitivními charakteristikami, jako je například vynikající inteligence a představivost, originalita, nadšení a optimismus, síla a nezávislost.

Ing. Leoš Flaitingr

ZE ŽIVOTA NAŠÍ ŠKOLY

FILOZOFICKÉ ROZMLUVY

- FILOZOFIE
- KULTURA
- DOBROVOLNICTVÍ

Jako milovníci moudrosti toužící po poznání se pravidelně scházíme u filozofických rozmluv, na kterých se po vzoru Sokrata snažíme prozkoumat některé ideje a nalézt jejich hlubší podstatu nebo lepší uplatnění v životě.

Sokratovský dialog je charakteristický tím, že se v něm názory jednotlivců nepřetlačují, ale všichni společně ideje zkoumají a hledají pravdivější vyjádření a jasnější obsah, přestože to někdy znamená opustit svůj vlastní názor, pokud neodpovídá pravdě.

Na těchto setkáních se scházíme se svými přáteli pravidelně, abychom se mohli věnovat zkoumání idejí, které nám pomáhají v životě.

Dokud jsme se ještě mohli scházet fyzicky, tak jsme se po prázdninách například věnovali tomu, jaké zajímavé poznatky nám přineslo léto. A také v čem jsme mohli uplatnit své filozofické znalosti, a sdíleli jsme spolu různé zkušenosti z prázdninových zážitků.

Nebo jsme z různých starověkých filozofů čerpali návody, jak v nejisté době najít a udržet vlastní stabilitu:

A když jsme se nemohli scházet fyzicky, uspořádali jsme sokratovské dialogy on-line. V dubnu byl jeden z nich věnován Světovému dni knihy a jeho součástí byl i zábavný kvíz.

7. V jakém státě se nachází nejstarší dodnes fungující knihovna?

- a) Egypt
- b) Tibet
- c) Turecko
- d) Maroko

8. Jaká je nejstarší známá tištěná kniha?

- a) Bible
- b) Tao-te-ting
- c) Vědy
- d) Diamantová sútra

Takováto setkání nám pomáhají nalézt rady i řešení různých situací. Navzájem se na nich inspirujeme nebo hledáme poučení u velikanů filozofie, která nám mohou i dnes poskytnout pevnou oporu v životě.

KNIHY, KTERÉ DÁVAJÍ KŘÍDLA

U příležitosti Světového dne knihy jsme připravili literární večer, na němž jsme netradičním způsobem představili ty, které jsme vydali v edici Sophia.

Jednalo se o souborné dílo *Bhavadgíta a Uttaragíta*, což jsou hluboká filozofická pojednání a současně posvátné hinduistické texty. Dále jsme uvedli knihu *Hlas ticha*, kterou na Západ přinesla filozofka Helena Petrovna Blavatská. V edici Sophia rovněž najdete sbírku nadčasových myšlenek *Živá moudrost Starověkého Egypta*, kterou sestavil francouzský spisovatel a egyptolog Christian Jacq, a dílo velkého čínského myslitele, *Hovory ok*. Nemohli jsme opomenout ani inspirativní knihu *Filozofie pro život*, kterou napsala dlouholetá mezinárodní ředitelka Nové Akropolis, prof. Delia Steinberg Guzmán.

Většina těchto textů vznikla v dávné minulosti, a přesto mají co nabídnout současnému člověku. Mnohá z těchto děl jsou dodnes považována za posvátná, jejich úvahy a myšlenky přesahují svým významem jakoukoli dobu. Nazvali jsme je *Knihy, které dávají křídla*, protože nám mohou pomoci ponořit se do světa imaginace, podívat se na problémy jinými očima a také najít určitý filozofický nadhled a vnitřní klid.

Pokusili jsme se proto vytvořit most mezi minulostí a současností a odpovědět pomocí těchto děl na aktuální otázky, které trápí dnešního člověka.

1) Jak se správně rozhodnout?

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

... celý život je nepřetržitou volbou, a pokud neumíme převzít tuto odpovědnost sami, život se postará, aby zvolil za nás...

Bhagavadgíta

Lepší je plnit vlastní povinnost, třebaže bez odměny, než povinnost druhého, byť i dobře hodnocenou. ...

Ardžuna pravil: Čím je člověk puzen, když páchá hříchem, ... vlastně s určitou váhavostí, jako by byl tísněn nějakou silou?

Vznešený Pán pravil: Je to touha, je to hněv plozený pohybem, vše stravující a vše znečišťující. Věz, že to jsou naši nepřátelé zde na zemi. ...

Ten, jehož konání nikdy není zdrojem touhy, jehož činy jsou spáleny ohněm moudrosti, takového moudří nazývají Mudrcem.

Celý život je nepřetržitou volbou... je lepší plnit vlastní povinnost než povinnost druhého... Jinými slovy nenechat se ovlivňovat tlakem okolí, které si představuje, jak máme žít, co máme a nemáme dělat, módou, která už nediktuje jen oblečení, ale také jaké školy či povolání jsou „in“. Žít dle vlastní volby, ale převzít za to plnou odpovědnost, nesvalovat vinu za své neúspěchy na ostatní. Navíc,

jsou to vždy opravdu neúspěchy? Určitě se vám někdy stalo, že to, co jste nejprve hodnotili v životě jako neúspěch, neštěstí, se po nějaké době ukázalo jako štěstí nebo přínos.

Další citát nás upozorňuje na to, abychom se při rozhodování vyvarovali hněvu a touhy. Pokud jsme jimi poháněni, tak volíme spíše špatné jednání. Určitě je vždy lepší nejednat impulsivně, ale rozvážně. Rozvaha, viveka, je nejen pro Indy velmi ceněnou ctností.

2) Jak ovládnout čas a překonat únavu?

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

Nebýt přítomen v tom, co děláme, nás unavuje mnohem více, než když se donutíme účastnit se každého z našich činů. ... Běžet, aniž bychom dýchali, přehánět s egoistickými nebo deprimujícími emocemi, aniž bychom jim dokázali uniknout, nepřetržitě se vracet ke stejným utkvělým myšlenkám, aniž bychom hledali řešení, to všechno nevyhnutelně vede k vyčerpání. ...

Unavují nás věci, které nás nezajímají... Unavuje nás to, že se neumíme nadechnout uprostřed práce. Unavuje nás nudná mechaničnost, která neumožňuje zapojení vědomí.

Únava a čas spolu souvisejí. Pokud se často cítíme unaveni, věci nám trvají déle a nestíháme je, jsme vyčerpáni i psychicky, a dostáváme se tak trochu do začarovaného kruhu... Když pomíneme fyzickou únavu, která má zdravotní příčiny, nebo jí předcházela těžká námaha, většinou náš pocit vyčerpání vychází spíše z psýchy. Odkládáme to, co nás nebaví, neumíme si najít něco dobrého na našich povinnostech a neumíme odpočívat.

Je dobré soustředit se plně na to, co děláme, být při tom vždy vědomě přítomni. Při jedné práci často myslíme na další, snažíme se jich dělat několik současně, a takto nic neděláme pořádně, ani z toho nemáme radost.

Také nás vyčerpává, když se trápíme minulostí, chybami a neúspěchy. Pokusme se je napravit, je-li to možné, ale především si odnesme cennou zkušenost, která nám umožní se jich příště vyvarovat. A navíc, jak už bylo řečeno výše, i zdánlivý neúspěch může přinést prospěch.

3) Jak se zbavit stresu?

Hovory Konfuciovy

Pravý urozený muž je klidný a jeho srdce je svobodné, malý člověk je upachtěný a ustaraný. ...

Žádat mnoho od sebe sama a málo od druhých – tím se lze vyhnout nespokojenosti. ...

Kdo je spokojen s prostou stravou k jídlu, vodou k pití a ohnutou paží má místo polštáře, ten i v tom nalezne štěstí. Každá myšlenka na bohatství a na hodnosti získané nespravedlivě je mi stejně vzdálená jako oblaka, která mi plují nad hlavou.

Mnoho stresu je dnes způsobeno snahou být dokonalý, což zahrnuje skvělý vzhled, zaměstnání na úrovni, velký majetek a dokonalou péči o rodinu. Tlačí na nás reklamy (až když budete mít tento výrobek, budete dokonalí), sociální sítě, kde lidé, často velmi zkresleně a někdy i falešně, prezentují jen to

nejlepší ze svého života. Tlačí na nás naše okolí, ale především my sami: porovnáváme se s ostatními, málokdy jsme spokojeni s tím, co máme, chceme vypadat lépe, mít více atd. Jenže na pokrytí našich potřeb a uspokojení tužeb potřebujeme více peněz, takže se snažíme je vydělat, a kolotoč stresu se roztáčí...

Štěstí se ve skutečnosti nenachází mimo nás, ale v nás. Pokud se vnitřně zklidíme, uvědomíme si, co máme dobrého a za co můžeme být vděční, pravděpodobně zjistíme, že toho není zas tak málo. To neznámá, že nemáme o nic usilovat, ale umět se radovat raději z toho, co máme, než se trápit a stresovat tím, co nemáme.

4) Jak budovat pevné a stabilní vztahy?

Hovory Konfuciovy

Co nechci, aby mi jiní činili, nepřejí si činiti jim.

Helena Petrovna Blavatská, *Hlas ticha*

Nedopusť, aby žhavé slunce vysušilo jedinou slzu bolesti dřívě, než ji setřeš z oka toho, který trpí.

Christian Jacq, *Živá moudrost starověkého Egypta*

Nic neztratí člověk tím, že mluví laskavě, nic nezíská jeho projev tím, že je nepříjemný. ...

Projevuj úctu k životu člověka s upřímnou tváří.

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

Ten, kdo neumí soužít s ostatními, neumí žít ani sám se sebou. Toho, čeho nedosáhne s ostatními, nedosáhne ani sám.

Člověk je společenská bytost, je pro něj přirozené žít s jinými lidmi, pracovat i radovat se s nimi. Pokud neumíme vycházet dobře s ostatními, může být problém v nás. Často je kořenem nespokojenosti s ostatními nespokojenost člověka se sebou, se svým životem. Podaří-li se nám najít či obnovit vnitřní sta-

bilitu a harmonii, budeme vlídnější ke svému okolí... a ono bude vlídné k nám. Stačí se na někoho usmát..., úsměv vyvolává úsměv, láme ledy a otevírá dveře.

5) Jak dosáhnout spokojenosti v životě?

Christian Jacq, *Živá moudrost starověkého Egypta*

Nikdy neodděluj své srdce od svého jazyka, (tak) veškeré tvé konání bude mít úspěch. ...

Dobrý charakter je nebem pro lidskou bytost. ...

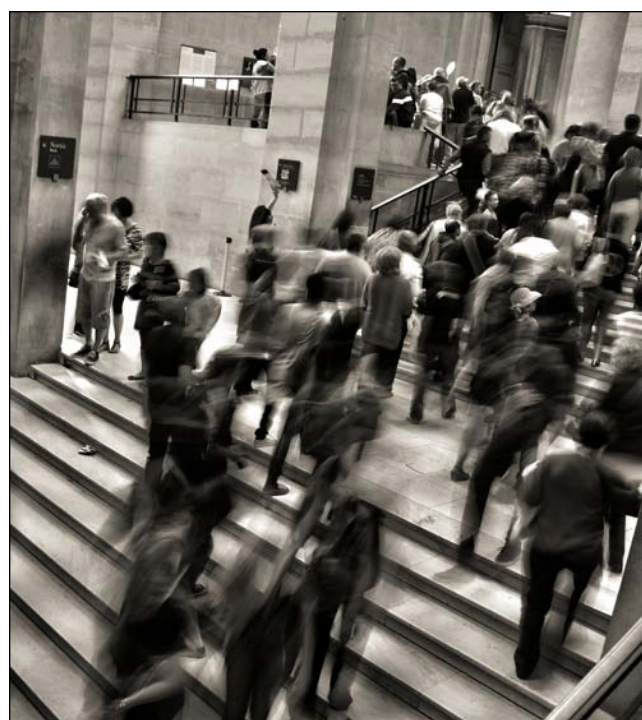
Těm, kteří činí zlo, se nevyhnutelně stane zlo. ...

Prospěšnější je jednoduchý koláč snědený s klidným srdcem než bohatství hromaděné s neklidem. ...

Člověku, který umí vzdávat úctu, se daří, člověk skromný je hoden chvály.

Bhagavadgíta

Kdo je po všech stránkách bez připoutání, ať už se mu přihodí cokoli šťastného či zlého, kdo je prost zálib i nechtů, vědomí takového člověka je dobře vyvážené. ...

A proto, ničím nepoután, neustávej v konání svých povinností, neboť konáním činů bez touhy po odměně člověk vpravdě dosáhne Nejvyššího. ...

Kdo odolává síle zrozené z touhy a hněvu, ten žije v rovnováze jako šťastný člověk. ...

Vlivem předchozího úsilí a zkušeností je nedolatelně unášen ke správné cestě. ...

Kdo odložil veškeré sobectví, násilí, povýšenost, touhu, hněv a chtivost, kdo je nezištný a mírný – takový člověk je připraven stát se VĚČNÝM.

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

Náš mír spočívá v zneškodnění našich nedostatků silou našich ctností, v omezení našich negativních aspektů a v uvolnění místa potenciálům pozitivních, avšak spících aspektů. Je to mír se sebou samými a s ostatními.

Je zřejmá odvěká potřeba člověka nalézt vnitřní mír a klid, který spočívá ve vnitřních hodnotách a ctnostech, a ne ve věcech.

Navíc se zde mluví o člověku, který se poté, co odkládá neřesti a nižší projevy, může stát věčným. Podle všech starověkých civilizací a mnohých velkých myslitelů má člověk v sobě nejen část fyzickou a psychickou, ale také duchovní. Její nalezení, Platon by řekl znovunalezení, reminiscence, je pro člověka návratem ke kořenům a nalezením toho nejlepšího zdroje stability i nadhledu. Mnohé pomíjivé, módní záležitosti, které nás někdy úplně pohltnou, jsou vlastně ztrátou času a energie. Větší smysl má hledat nadčasové hodnoty, které vždy byly a budou platné: spravedlnost, ušlechtilost, statečnost, rozvahu, hlubokou lásku... Lidé budou vždy toužit po těchto ctnostech a budou hledat společnost takových lidí, kteří je vlastní. Jsou to věčné hodnoty, díky nimž se ten, kdo je uplatňuje v životě, může také stát věčným.

6) Jak si plnit své sny?

Helena Petrovna Blavatská, *Hlas ticha*

Čisté, jasné a křišťálové vody věčného života se nemohou mísit s bahnitými proudy monzunové bouřky. Nebeská krůpěj rosy, třpytící se v prvním ranním paprsku v lůně lotosu, se při dopadu na zem stává kouskem bláta; hled', perla je nyní blátivou skvrnou.

Christian Jacq, *Živá moudrost starověkého Egypta*

Následuj své srdce po celý svůj život. ...

Kormidelník, který vidí daleko, nenechá ztroskotat své plavidlo. ...

Zahálčivý člověk ničeho nedosáhne. Ten, kdo umí plánovat, je hoden uznání. ...

Jediný den může odpovídat věčnosti, jediná hodina může být užitečná pro budoucnost.

Hovory Konfuciovy

Nechtěj nic dělat překotně. Nekoukej po nepatrných výhodách. Budeš-li dělat věci překotně, neuplatníš se řádně. Budeš-li koukat po malých výhodách, nedokážeš nic velikého.

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

Často spíše zůstáváme na úrovni snů nebo lépe řečeno snění, čímž uchlácholíme svá přání a vyhýbáme se úsilí, které každá idea potřebuje k tomu, aby se změnila v konkrétní skutečnost.

Přidám ještě výstižná slova zakladatelky Nové Akropolis v ČR, paní Slavici Kroča:

Slova bez činů umírají, stejně jako myšlenky a sny, které nikdy nepřekročí práh ztvárnění. Nikdo neví, co nosíme ve své hlavě. Slova, která pronášíme, nejsou důkazem toho, že to, co říkáme, myslíme vážně a že si za tím stojíme. Ale činy..., ty vždy mluví naším jménem a lhát nedokážou.

Přejeme Vám, abyste se nikdy nevzdávali svých snů, ani z nich neslevovali. Mluvíme o velkých snech, ne o malých přáních. Ať zůstanou křišťálově čisté, nezašpiňme je bahnem kompromisů a odkládání. Někdy sen potřebuje správný okamžik ztvárnění, a pokud je tento promeškán, ztratíme jej. Ale někdy i my potřebujeme více času a sebejistoty, a tak se nevzdávejme po prvním neúspěchu. Mít v životě sny a žít tyto sny je velmi naplňující a inspirující.

Je zřejmé, že nám velká filozofická díla, přestože nás od nich dělí někdy i tisíce let, poskytují stále platné odpovědi. Člověk se ve skutečnosti od svých předků tolik neliší. Zdokonalil svůj svět po technické stránce, ale na úrovni psýché ho trápí podobné problémy: Jak prožít život smysluplně? Jak se správně rozhodnout? Jak najít spokojenost, harmonii, štěstí? Jak mít dobré vztahy? ...

Hluboké filozofické texty a velcí filozofové nám mohou poskytnout stále dobré rady. Většina těchto mudrců starověku navíc své ideje skutečně žila, a potvrdila je tak v praxi. I my se snažíme následovat jejich cestu.

Delia Steinberg Guzmán, *Filozofie pro život*

Studujeme filozofii, abychom mohli hledat moudrost, která nám chybí. Abychom pomalu odhalovali zákony, jež řídí život, a tudíž i nás samotné. Abychom se naučili ovládat svou osobnost a učinili ji harmoničtější, a abychom ostatním mohli nabídnout výsledek našich zkušeností a takto je, pokud je to možné, zbavili zbytečných bolestí.

Mgr. Ivana Hurytová

VĚSTONICKÁ VENUŠE

Tato známá soška, která pravděpodobně symbolicky znázorňuje ženu v aspektu matky nebo bohyni Matku samotnou, je nejstarším uměleckým předmětem z keramiky na světě. Je datována do období mladého paleolitu asi 29 000 – 25 000 let př. n. l. a je vyrobena z pálené hlíny. Objevena byla v roce 1925 v archeologickém nalezišti nedaleko Dolních Věstonic na jižní Moravě, v místě, kde bylo v paleolitu neboli ve starší době kamenné sídliště gravettské kultury tzv. lovců mamutů. Byla nalezena rozlomená na dva kusy v pravěkém ohništi spolu s mnoha dalšími předměty, kamennými nástroji a zvířecími kostmi. Je uložena ve sbírkách Moravského zemského muzea a očím veřejnosti bývá zpřístupňována jen zřídka.

PALEOLIT

Paleolit neboli starší doba kamenná je považován za nejstarší období lidských dějin, které začíná před 2 500 000 lety a končí před 8 000 lety. Dělí se na nejstarší paleolit (před 2 500 000 – 600 000 lety), starý paleolit (před 600 000 – 250 000 lety), střední (před 250 000 – 40 000 lety), mladý (před 40 000 – 10 000 lety) a pozdní (před 10 000 – 8 000 lety). Je to dlouhé období pravěku lidstva, o němž máme velmi málo informací. Bylo sice nalezeno množství předmětů a pozůstatků ze života člověka v této době a z jeho sídlišť po celé Evropě, ale přesto tyto nálezy nevytvářejí kompletní obraz evoluce člověka. Proto nelze jednoznačně říct, jak vypadal svět a člověk v tak vzdálené minulosti.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

... pátý červen je Dnem rozvoje a vzdělávání dospělých? Jeho cílem je upozornit na význam celoživotního vzdělávání, jehož důležitost se obvykle zmiňuje v souvislosti s lepším uplatněním na trhu práce a dle výzkumů je právě snaha o lepší pracovní pozici nejčastější motivací ke vzdělávání dospělých. Učení v dospělosti nám ale může přinést mnohem více výhod než jen profesní růst.

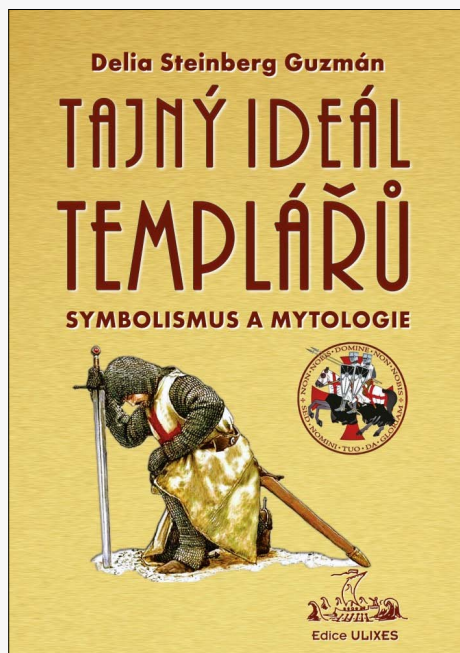
Vzdělání nám umožňuje lépe pochopit svět, ve kterém žijeme. Díky tomu se v něm lépe orientujeme, je pro nás snadnější se rozhodovat, dokážeme lépe předvídat důsledky vlastního jednání i jednání lidí kolem nás. Zároveň získáváme větší jistotu ve svých hodnotách a názorech, a díky tomu jsme méně ovlivnitelní a nedáme se snadno oklamat. Vzdělání nám tedy poskytuje větší sebedůvěru i svobodu. Celoživotní učení je navíc účinnou prevencí proti Alzheimerově chorobě i jiným formám demence. Učit se znamená předkládat svému mozku stále nové výzvy, a posilovat tak nervová spojení.

Může se zdát, že učení v dospělosti je náročnější než v dětství. Pravdou je, že například

dlouhodobá paměť má tendenci se s věkem zhoršovat, ale nemusí tomu tak být, paměť lze trénovat. Jiné schopnosti potřebné k učení se ale naopak s věkem zlepšují: dospělý je například zpravidla schopen se lépe soustředit. Obrovskou výhodou dospělých je také větší množství zkušeností, díky kterým mohou nové poznatky lépe pochopit a začlenit do stávajících znalostí.

Aby bylo vzdělávání efektivní, je dobré chápat, jakým způsobem funguje paměť. Neefektivnější metodou učení je praxe. Z toho, co si prakticky vyzkoušíme, si zapamatujeme až 90 %. Oproti tomu z toho, co si pouze přečteme, si průměrně zapamatujeme jen 10 %. Velmi efektivní metodou je, pokud věci, které se učíme, sami někomu vysvětlujeme. Jsme tak nuceni formulovat dané téma vlastními slovy, takže ho lépe pochopíme a zapamatujeme si až 70 %.

Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost. J. A. Komenský

NON NOBIS, DOMINE, NON NOBIS, SED NOMINI TUO DA GLORIAM.

Téma věnované Templářům není možné probrat zcela jednoduše, neboť je součástí příběhů, mýtů, tradic či legend, o nichž se lidé dozvídali různými cestami. Existuje mnoho protikladných názorů, zatajovaly se některé údaje, jiné se objevily teprve nedávno a dodnes se vydávají knihy, které slibují pravdivý příběh... Tato kniha se nesnaží přednést žádná absolutní tvrzení, protože je téměř nemožné mluvit o Templářích, aniž by se použil termín záhada. A abychom neupadli do další, která nás zanechá v temnotách, autorka tyto záznamy pojmenovala Tajný Ideál Templářů. Je zřejmé, že v souvislosti s Templáři existuje cosi tajemného, o čem nevíme, zda to dokážeme rozluštit. Věříme však, že tato záhada není pouze v lidech, v jejich jednání a vzhledu či v jejich symbolech, v tom, o čem mohli přemýšlet nebo mluvit, nýbrž že za těmito velkými organizacemi a významnými lidmi, kteří měli možnost tak silně zasáhnout do dějin, vždy existuje Ideál.

Ukázky z knihy

Co můžeme vybrat z veškerého materiálu, který je k dispozici, abychom dokázali poznat ideál, který je téměř dvě stě let poháněl a umožnil jim tak vysoko se povznést a tolik zasáhnout mysl a imaginaci všech lidí během této relativně krátké doby?

Jedna z prvních záhad, která se při zmínce o Templářích objevuje, se vztahuje k jejich zrodu. Jaký je původ Templářů? Nechci přehánět s příběhy ani daty; stačí pohlédnout do jakéhokoli slovníku, jakékoli knihy, abychom našli to nezbytné o založení řádu Templu, o jeho prvních osobnostech, o nichž se nepochybně zmíníme.

Jisté je, že se Templáři objevili velmi záhadně. Neexistuje nic, co by nám umožnilo odhalit proces jejich zformování. Prostě se objevili. Byla to exploze: lidí, bohatství, prostředků, jež se objevily ve všech koutech evropského kontinentu, a dokonce i na Východě. A nejedná se pouze o tuto explozi, nýbrž i o to, že se objevily ideje, které byly, jednoduše řečeno, revoluční. Templáři se objevili vybaveni poznatkami, schopnostmi a životními normami, které vynikaly a které byly mnohem pokročilejší než cokoli, co bylo možné v oné době vnímat či chápat.

V současné době, kdy jsme zvyklí vše v životě posuzovat z praktického a materiálního hlediska, na nás jistě zapůsobí to, že Templáři dokázali vytvořit bankovní systém, podobný nebo možná lepší než ten současný, a dokonce mezinárodní peněžní systém, který jim umožnil vzájemně navazovat styky bez ohledu na to, kde se nacházeli. A opomineme-li tyto materiální aspekty, upoutá naši pozornost templářská idea sjednoceného světa, idea člověka považovaného za lidskou bytost bez ohledu na rozdíly a národnostní bariéry; idea velkého impéria, v němž by byl duch nadřazen tělu. Naši pozornost poutají také jejich poznatky o umění, o vědě, jejich velké zbožné odevzdání, čistota v jejich osobním životě.

A znovu se ptáme: jak je možné, že se to všechno objevilo už téměř hotové a že to bylo vykuto během pouhých několika let? Ocitáme se před obrovským dílem. Je tudíž logické si myslet, že se to vše připravovalo dlouhou dobu a že bychom měli najít jejich hluboké kořeny. Musíme se vrátit zpět, jít do minulosti, abychom objasnili, odkud Templáři přišli.

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

MEDVĚDÍ ČESNEK

Medvědí česnek, *Allium ursinum* je rostlina, která je v našich krajích známa od pradávna a v současné době se znovu stává velmi oblíbenou. Jak ukazují archeologické výzkumy, staří Slované pěstovali tuto rostlinu v blízkosti svých obydlí.

Za své jméno možná vděčí medvědům, kteří jí spásali po dlouhém zimním spánku, nebo svým účinkům, kterým lidé přisuzovali medvědí sílu.

Listy této rostliny se objevují časně zjara a rozprostírají se jako koberce na stinných a vlhkých místech. Často vyrážejí ze země v březnu a v dubnu jako první poslové jara, když ještě stromy nemají listí. Začátkem léta po odkvětu listy medvědího česneku rychle uvadají. Tvar listů může vést při nepozornosti k záměně s jedovatou konvalinkou, avšak medvědí česnek má nezaměnitelnou česnekovou vůni, která ho jednoznačně odlišuje.

Šťáva z listů se v minulosti používala jako repelent proti hmyzu nebo jako dezinfekční prostředek, v této podobě není dnes příliš oblíbená pro nápadnou vůni, která nemusí být každému příjemná.

Medvědí česnek je možné sbírat v přírodě, avšak mimo chráněná území a šetrným způsobem. Pokud bychom ho chtěli pěstovat, musíme najít jakékoliv zastíněné místo a dopřát mu hodně vláhy.

Hlavní účinnou látkou jsou aromatické silice, které jsou podobné jako u česneku přírodním antibiotikem a dodávají mu typickou vůni. Aby se tyto silice lépe uvolnily, je dobré listy nakrájet nadrobno nebo rozmixovat.

Medvědí česnek je také zdrojem vitamínu C a má vysoký obsah antioxidantů a minerálů, například jódu. Má štiplavě česnekovou chuť a zanechává menší pachovou stopu než česnek a také je lépe snášen lidmi, kteří jsou na česnek citliví.

Použití je jednoduché a nejlépe je využít listy v čerstvém stavu podobně jako jiné bylinky nasekané do pomazánek nebo k výrobě bylinkového másla. Podobně může ochutit maso, brambory, nebo dokonce vytvořit základ polévky.

Oblíbené je i použití ve formě pasty, kdy se rozmixuje s olivovým olejem, solí, případně se tato směs vylepší přidáním piniových semínek nebo kešu oříšků a parmazánu, a tak získáme variantu italského pesta. V této podobě i déle vydrží, pokud ho uchováme v uzavřené nádobě v chladu. Na delší dobu se nejspíše uchová zmrazený.

Medvědí česnek je rostlina, kterou máme na dosah a která nám každé jaro přináší energii a sílu. Tak proč ji nevyužít?

MUDr. Lucie Šrámková

JAZYK ESTETIKY

Tato práce si neklade za cíl dopodrobna popsat to, co je a co není estetické, co se nám líbí nebo se nám nelíbí, nýbrž se pokusí čtenáři přiblížit pravděpodobnou příčinu vzniku tohoto dnes již samostatného oboru zkoumání.

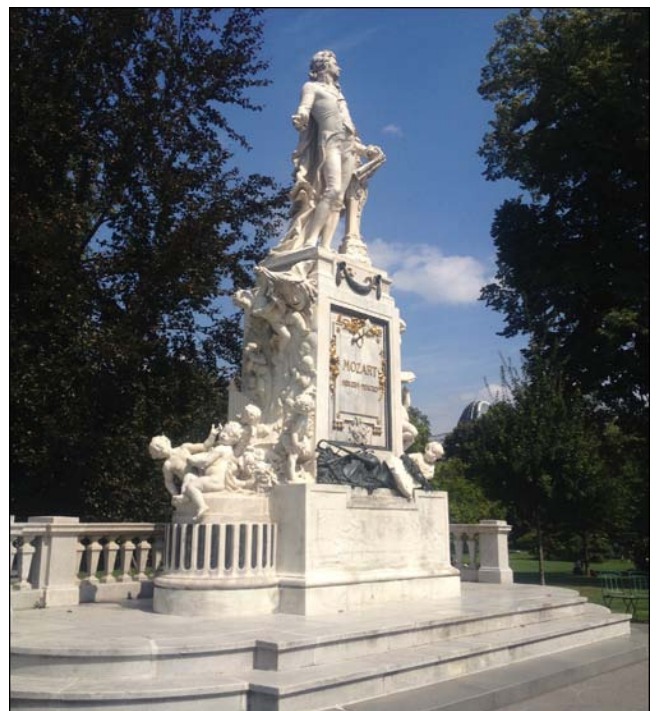
Co znamená estetika

Samotné slovo estetika vzniklo s ohledem na stáří lidských dějin poměrně nedávno, konkrétně v roce 1750, kdy německý osvícenský filozof Alexander Gottlieb Baumgarten ve svém latinsky psaném díle *Aesthetica* poprvé pojmenoval a vyčlenil tuto disciplínu jako samostatný obor. Etymologicky (z řec. *aisthetikos*) toto slovo znamená vnímavost nebo cit pro krásno. Obecně je estetikou míněna filozofická disciplína, která studuje a popisuje krásu, její působení na lidskou bytost, lidské vnímání pocitů a dojmů z uměleckých či přírodních výtvorů. Estetické úvahy však nalezneme v historii jako nedílnou součást filozofie od jejich počátků skrze dějiny až po 19. století. Jazyk estetiky je tedy způsob, jakým k nám projevená krása promlouvá. Co však estetika zkoumá nebo zkoumala, jak k nám tento cit pro krásu promlouvá nebo by měl promlouvat? Proč vlastně studovat to krásné a z jakého aspektu?

V průběhu tisíciletí člověk obdivoval krásu lesknoucích se diamantů, rozkvetlé slunečnice, krásu ulity ve tvaru spirály, vznešenost gotických katedrál, nádhernou Bachovu a Mozartovu hudbu, nadčasovost Leonardových obrazů, ale proč? Proč člověk vlastně hodnotí to, co hezké je a co není? Může to

člověk vůbec hodnotit objektivně – pravdivě, když každé naše vnímání je ovlivněno našimi smysly? Pokud se nad touto otázkou hlouběji zamyslíme, možná si uvědomíme, že ačkoliv lidé sdílí řadu hodnot kolektivně, vnímání skrze naše smysly je poněkud omezené, neboť každý z nás má smysly rozvinuté na jiné úrovni.

Nedávno jsem se zamyslel nad otázkou, proč někteří lidé nemají rádi klasickou hudbu, proč se jim nelíbí. A jeden z mých přátel mi řekl, že musím lidi naučit poslouchat klasickou hudbu, naučit je pochopit její krásu. Uvažoval jsem dále, zvažoval jsem příčiny toho, proč k někomu pronikne a k někomu nikoli krása hudby, kterou přece již ověřily mnohé generace posluchačů, protože se jim líbila.

Napadlo mě tedy, že člověk možná neumí slyšet, protože nechce poslouchat a slyšet... Je to podobné, jako když nám učitel ve škole něco říká a my jako malé děti „neslyšíme“, protože ze vzdoru nechceme slyšet. Stejně tak mohou vzniknout odlišnosti a iluze ve smyslovém vnímání u dalších smyslů. Krásným způsobem o tom mluví stará indická moudrost, která nás upozorňuje na nestálost a pomíjivost projevených věcí a říká, že cokoli má formu (tělo) je májou, iluzí, která si hraje s našimi smysly. Lze tedy krásu poznat skrze naše omezené a zaujaté smysly? Co tedy estetika hledá? Víme, co vlastně hledáme v kráse? Kdo vlastně hledá?

S ohledem na položenou otázku se musíme na věc podívat z úhlu pozorovatele. Pohled na estetiku se měnil v průběhu tisíciletí stejně jako se měnil úhel pohledu člověka na sebe sama, dle toho, jak člověk sebe sama vnímal nebo znal. Ve starověkém Řecku se mluvilo o tom, že lidská bytost má tři části: tělo, duši a nesmrtelnou část – Duch, která patří do světa nadčasových nepomíjivých hodnot.

Pokud bychom se na stejnou věc zeptali člověka z období nám posledního známého středověku, odpověď by zněla pravděpo-

dobně, že má tělo a duši, ale Duch Svatý že vstupuje jen výjimečně do některých velice čistých osob, a pokud bychom se zeptali dnes, řada lidí by možná popřela i vlastní duši.

Estetika a dualita našeho vnímání a světa

Jelikož žijeme ve světě, který vnímáme na základě porovnávání, ve světě protikladů a dualit, které je schopen náš praktický rozum analyzovat a srovnávat, potřeboval i člověk začít porovnávat, co hezké je a co není, a vytvářel si tak kritéria estetiky. Co však porovnáváme? Formu, která je výsledkem snažení o krásu anebo Ideu, která dala impuls ke zrodu do hmotného světa? Shodneme-li se na Platonově pojetí krásy jako nadčasové hodnoty, Ideje ze světa archetypů, jak ji můžeme soudit v projeveném světě dočasných forem, ve kterém vše hodnotíme našimi smysly?

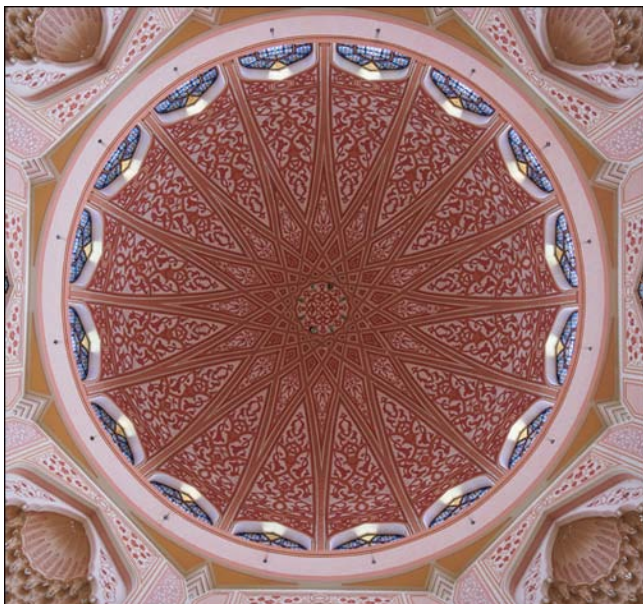
Mnozí filozofové se tak v průběhu staletí vyjadřovali k různým pojetím estetiky a krásy: Pythagorejci spatřovali krásu v dokonalosti matematického řádu Univerza, tvořeného nezávisle existujícími přirozenými čísly a jejich poměry, podle moudrého Platona Idea sestupuje do světa fyzických tvarů – forem, kde dalším zobrazováním dochází k její degradaci. Podle filozofie sv. Augustina je nejvyšším projevem krásy Bůh, a veškerá краса světa tedy pochází od Boha, a nikoli od člověka. V renesanci pak přichází geniální italský matematik Leonardo Fibonacci, který svou řadou čísel a znovuzrozením zlatého řezu podává logický důkaz pro krásu Božské kreace v přírodě. Popisuje projev přírody skrze genezi čísel stejně jako to formuloval Pythagoras nebo Platon. Navazuje na esoterní matematiku starověkého Egypta, kterou teprve ve dvacátém století znovu objevujeme jako fraktální strukturu projevující se dokonalou harmonií a nepochopitelnou krásou. V šestnáctém století fraktály znovu definuje i velký filozof Giordano Bruno jako minima nebo monády, které v malém měřítku obsahují celek. Avšak následný rozvoj vědy a techniky má za následek stále větší indivi-

dualitu lidské bytosti, pokračující v postupném odpoutávání se od zákonů přírody i Boha.

O tom, co je krásné, se čím dál více vedou spekulace a střídají se názory, zda je krása obsažena v podstatě – obsahu věci, anebo v její formě, jako tomu bylo v případě filozofů Hegela či Kanta. Zmenšuje se schopnost člověka vnímat krásu srdcem a s rozvojem kritického rozumu se na estetiku pohlíží stále více jen rozumem. Situace dospěla tak daleko, že dnešní umění musí vysvětlovat odborník z oboru – estetik umění, který laické veřejnosti popisuje, co chtěl umělec svými dvěma čarami v chaosu barevného nástřiku sdělit.

Jazyk estetiky přírody a umělecké estetiky

Podíváme-li se na tyto dva pohledy na estetiku, uvidíme za nimi vztah člověka k Bohu a k sobě samému, ke vnímání Univerza a své vlastní identity. Filozofické otázky člověka: kdo jsem? odkud pocházím a kam směřuji? co je mým cílem?, vytvářejí příčiny vzniku uměleckých děl od nepaměti. Při vnímání přírodní krásy nám její harmonie připadá přirozená, v případě uměleckého vyjádření krásna však člověk-umělec teprve harmonické vyjádření hledá podobně jako filozof hledá moudrost, neboť ji ještě nevlastní zcela, není součástí jejího celku.

Zamyslíme-li se nad uměním a jeho schopností vyjádřit krásu, musíme také zohlednit motivace a příčiny, které sehrály roli při vzniku uměleckého díla. Určitě jinou vnitřní hodnotu nese socha tesaná s velkou láskou a entuziasmem a jinou hudební znělka zkomponovaná za účelem třicetisekundové reklamy v televizi.

Příroda, naše velká učitelka, nám skrze svou krásu umožňuje pochopit a vnímat vertikální směr Řádu, učí o cestě transformace jednoduchých emocí na hluboké city, naše city zasahuje, a takto k člověku promlouvá.

Umění je velkým či malým, pravým uměním či pouhou řemeslnou technikou v závislosti na tom, co si klade za cíl a do jaké míry či hloubky je tento cíl naplněn. Vyvolává v nás širokou paletu dojmů, pocitů, nálad, emocí, citů a následně vytvořených asociací a myšlenek. Je to náš psychický svět pomíjivých emocí či názorů, věčných citů či poznatků, který se uměleckou estetikou nechá ve větší či menší míře zasáhnout. Záleží také na schopnosti člověka otevřít své vnímání, přijmout, transformovat a použít energii krásy ke zušlechtění sebe sama a svého okolí. Jak tvrdily starodávné civilizace, umění je jedna z cest vedoucích k vrcholu pyramidy, k dosažení cíle evoluce člověka, k jeho uvědomění si „kdo jsem“.

Estetika forem či estetika obsahu?

Jak již bylo uvedeno, různí filozofové se zabývali jedním či druhým aspektem a snažili se svému okolí vysvětlit svůj pohled. Co je tedy důležitější? Krása formy nebo vznešenost obsahu? Eklectickým přístupem dojdeme k závěru, že důležité je obojí ve stejné míře: nemá stejnou hodnotu nízký obsah dokonale ztvárněný ve formě ani sebeušlechtlejší Idea ve „špinavé skořápce“. I ve velkém umění tedy vidíme zákon Univerza „Jak nahoře, tak dole“: ušlechtilá Idea musí být znovuzrozena v dokonalém těle z formy. Podíváme-li se očima fyzika, je hmota, tvar, pouze velmi hustou formou energie a pokud se podíváme na Ideu uměleckého díla jako na velice jem-

nou formu energie, estetika tedy hledá krásu, která je způsobena adekvátním zhuštěním energie do formy.

Závěrem

Pokusíme-li se popsat jazyk estetiky v umění, ať už jde o hudbu, výtvarné umění nebo jiný umělecký projev, zamyslíme-li se nad skutečným či nadčasovým posláním krásného umění, uvidíme jej jako posla. Zprostředkovatele, který má hlavu v Nebi a nohama stojí na nejhrubší úrovni fyzické země. Je to kanál, skrze který může proudit energie a život Božského do materiální úrovně lidského světa. Je to jedna z cest, která může propojit dočasný

svět s nadčasovou úrovní Univerza, může poukázat na směr evoluce zušlechťováním lidské duše, směrem kupředu a vzhůru.

I když používáme především naše smysly, které nejsou dokonalé a mohou i klamat, možná budeme jednou vnímat krásno také naší intuicí. K dosažení větší lidskosti potřebujeme více ušlechtilosti a čistoty, stejně jako vertikální stezku k tomu vyššímu, božskému, které možná nechápeme rozumem, ale můžeme k němu vyjádřit svůj vztah skrze krásné umělecké dílo promlouvající i k budoucím generacím a připomínající nesmrtelnost lidské duše.

Samuel Bíma

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Když se dnes řekne slovo filozofie, často si představíme teoretickou disciplínu odtrženou od praktického života. Tento kurz vám nabízí filozofii takovou, jaká je ve své podstatě: srozumitelnou a aplikovatelnou v každodenním životě.

1. PŘÍRODNÍ FILOZOFIE

Podle klasické filozofie byla etika vnímána jako klíč ke skutečnému rozvoji lidské bytosti. Dotkneme se i významu pojmů Philo-Sophia, filozofická škola a filozofie jako způsob života. Ukážeme si rozdíl mezi morálním a intelektuálním životem a nevynecháme ani vysvětlení pojmu učedník.

2. ČLOVĚK A UNIVERZUM

Mikrokosmos i makrokosmos jsou prostoupeny stejnými zákony, které mají své rozmanité projevy, dle úrovně, na které je pozorujeme. Sluneční soustava stejně jako i život jednotlivce mají svůj skrytý smysl, cestu i směr. Pojednává o tom klasické západní a východní pojetí člověka a univerza a pojmy vědomí, dharma, karma a reinkarnace.

3. ODKAZ DÁVNÉ INDIE

Prostřednictvím symbolů se můžeme napít se studnice Pravdy a Poznání. Otevírají nám brány vnitřního světa, ve kterém se střetávají protichůdné hlasy, přičemž snahou člověka je zorientovat se v nich a dosáhnout vnitřní rovnováhy a klidu. Symbolický je i text „Bhagavadgíta“, který se zabývá otázkou, jak se může člověk naučit jednat „správně“.

4. ZÁHADY TIBETU

„Hlas Ticha“ představuje kompas na cestě poznání a rozvoje sebe sama. Poukazuje na charakteristiky jednotlivých úseků této cesty, na její úskalí, výzvy i příležitosti, na to, s čím se nevyhnutelně setká každý, kdo si přeje uslyšet hlas duše: se třemi ctnostmi učedníka, smyslem vnitřního růstu a s pojmy jako koncentrace, iluze, touha či jednota.

5. BUDDHISTICKÁ FILOZOFIE

Mnoho filozofů se zabývalo otázkou, jaký smysl má existence člověka či jak tento smysl najít. Život je často poznamenán bolestí nebo nějakou formou utrpení a nouze. Siddharta Gautama Buddha hledal odpovědi na tyto otázky. Seznámíme se s jeho učením o Zlaté střední cestě a Čtyřech vznešených pravdách, jejichž součástí je Osmerá ušlechtilá stezka vedoucí k překonání „utrpení“ v životě.

6. MOUDROST ČÍNY

Konfucianismus nabízí eticko-politické zřízení založené na principech bratrství, řádu a harmonie. Uspořádaná společnost, vedená nejschopnějším a nejctnostnějším člověkem, je odrazem harmonie v univerzu. Nabízí racionální sociální řád založený na etice a vzdělání zdůrazňující důležitost osobního rozvoje člověka.

7. VÝZVA ŽIVOTA VE SPOLEČNOSTI

Soužití: všichni navazujeme vztahy a naše jednání má vliv na životy ostatních. Proto nás zajímají hodnoty, na jakých je možné vystavět dobře fungující společnost. Pokud se takto nalezené hodnoty stanou základem pro politiku, je tu naděje na prožití jednoty. Proto je důležitá úloha jednotlivce ve společnosti a při utváření lepšího světa.

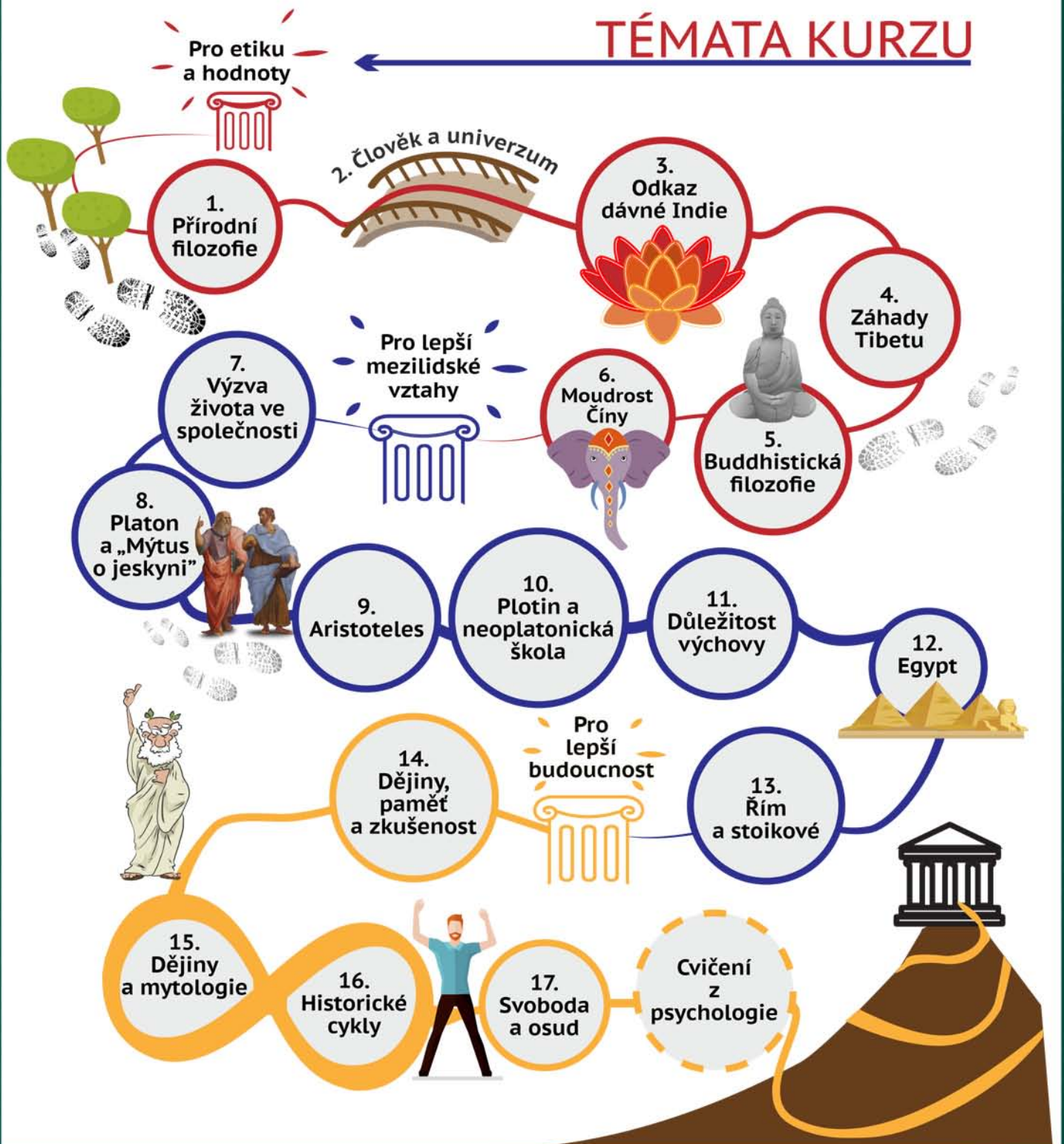
8. PLATON A „MÝTUS O JESKYNI“

Svět, ve kterém žijeme, není zdaleka dokonalý, a přesto byl podle Platona vytvořený na základě dokonalých pravzorů. Platon odhalil, že jednou z velkých překážek člověka na cestě vlastního rozvoje je iluze, které nezřídka podléhá a která napomáhá jeho „uvěznění v jeskyni“. Symbolickým jazykem o tom vypráví v příběhu „Mýtus o jeskyni“.

9. ARISTOTELES

Šťěstí je jedna z nejzákladnějších potřeb člověka, a proto se jím podrobně zabýval i Aristoteles. Dosáhnout dlouhotrvajícího štěstí a umět rozeznat to krátkodobé není třeba nechávat náhodě. Aristoteles popisuje ctnosti jako síly duše, které nám, když je rozvíjíme, pomáhají uchopit život do vlastních rukou.

TÉMATATA KURZU

www.akropolis.cz

www.filozofieprozivot.cz

NA ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKU JE VSTUP VOLNÝ

10. PLOTIN A NEOPLATONICKÁ ŠKOLA

Prostřednictvím eklektické filozofie ukázal neoplatonismus, že téměř všechny náboženské a filozofické směry mají společný základ. Poukázal na důležitost skutečného bratrství mezi lidmi, které je založeno na toleranci, pochopení a respektu, což vychází z poznání, že lidské duše vycházejí z jednoho pramene.

11. DŮLEŽITOST VÝCHOVY

Mnozí filozofové se shodli v tom, že bez úsilí a systematičnosti se k cíli dojit nedá. To je i přínos vzdělání a výchovy. V dětství nás tvaruje naše rodina a okolí, v dospělosti je formování nás samých v našich rukách a prostřednictvím našeho sebevzdělávání a sebevýchovy se my sami stáváme odpovědnými za vytvořené dílo, které je zároveň kamínkem v mozaice společnosti, lidstva a celého světa.

12. EGYPT

Morálka v Egyptě není jen teorií, ale představuje životní styl a je základním pramenem života v pyramidálním uspořádání společnosti. Potvrzením toho jsou i rady a návody některých faraonů, vezírů a egyptských mudrců, které nám i dnes mohou pomoci chápat sebe sama a svoji úlohu, vykonávat své povinnosti dobře, radostně a zodpovědně.

13. ŘÍM A STOIKOVÉ

Stoicismus přenesl z epochy helénizmu mnoho hodnotných myšlenek a jeho představitelé svým jednáním ukázali, že jsou tyto myšlenky použitelné v praktickém životě a že i v těžkých časech se lze pomocí etiky vyhnout úpadku. Stoická nauka shrnuje smysl vědomého a šťastně vyrovnaného jednání a vysvětluje, že skutečnou svobodu člověk zažije, pokud je schopen zharmonizovat vlastní přirozenost s vyšší podstatou.

14. DĚJINY, PAMĚŤ A ZKUŠENOST

Zkoumáním dějin může člověk získat cenné bohatství nejen v podobě poznatků, ale především zkušeností. Pokud se dokážeme z dějin poučit, pochopit je a vytáhnout z nich zkušenosti, můžeme je uplatnit v přítomnosti, což nám umožňuje stát se aktivním a vědomým tvůrcem své budoucnosti. Vzpomínky na minulost, ať už se týkají jednotlivce nebo společnosti, mohou být pozitivní i negativní. V obou případech však mají vliv na náš každodenní život a mohou být užitečné, pokud si z nich dokážeme vzít ponaučení nebo inspiraci. Minulost je naší součástí a ovlivňuje naši přítomnost.

15. DĚJINY A MYTOLOGIE

Mýty nám svým symbolickým jazykem přinášejí nejen poznání dějin, ale nabízejí mnohem více. Lze je „odemknout“ klíčem historickým, psychologickým, astronomickým a dalšími. Dle toho, který klíč použijeme, nám mýtus otevře brány do dané dimenze.

16. HISTORICKÉ CYKLY

Čas je relativní pojem, a přesto nás silně ovlivňuje, protože představuje jednu ze skutečností, jejímž prostřednictvím se ve světě orientujeme. Jeho běh v přírodě vnímáme prostřednictvím střídání období, která se opakovaně navracejí do téhož momentu, ačkoli vždy v trochu pozměněné formě spojené s jistými charakteristikami.

17. SVOBODA A OSUD

Jedním z důležitých nástrojů na cestě lidského života je svoboda. Tématem správného chápání svobody se zabývali filozofové všech dob, a mnozí shodně dospěli k závěru, že jejím nejdůležitějším projevem je svoboda volby, avšak s plným vědomím možných důsledků a s převzatou odpovědností za ně.

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející schopnosti člověka: pozornost, koncentrace, paměť, imaginace, vůle atd.

Více na: www.akropolis.cz a www.filozofieprozivot.cz

PROGRAM AKTIVIT ON-LINE - ČERVEN 2021

Program on-line přednášek a kurzů naleznete na www.akropolis.cz/on-line

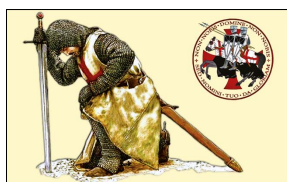
O PŘEDNÁŠKÁCH V NAŠICH SÍDLECH SE DOZVÍTE NA NAŠEM WEBU.

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Úvodní přednáška ke kurzu – vstup volný
Termíny kurzů najdete v programu jednotlivých měst

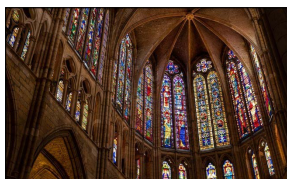
- Kurz 17 bloků přednášek a praktických cvičení
- Koná se jednou týdně, vždy 2 h, [program viz strany 19–21](#)

TEMPLÁŘI

On-line přednáška, cena: 100 Kč (studenti a důchodci 80 Kč)
Úterý, 1. června od 19 hodin

Templáři přinesli silný civilizační impulz do velké části tehdejší středověké Evropy a změnili život jejích obyvatel. Jsou velkým příkladem odvahy v bitvách i ušlechtilosti při své práci pro ostatní, protože sami odmítali vlastnit jakýkoli majetek.

TAJEMNÁ ŘEČ KATEDRÁL: ALCHEMIE

On-line přednáška Facebook Live, cena: 99 Kč
Úterý, 22. června od 19 hodin

Katedrály jako kamenné knihy přenášející moudrost staletími jsou poselstvím principů a zákonitostí alchymie. Tato velká věda o proměnách přírody nám může mnohé napovědět i o proměnách člověka, o jeho psychologii a duchovních potenciálech. Díky katedrálám odhalujeme podrobnosti alchymistického díla, které vystihuje základní smysl života.

IDEÁLY OLYMPIJSKÝCH HER

On-line přednáška Facebook Live, cena: 99 Kč
Úterý, 13. července od 19 hodin

„Kalos kai agathos“ je pojem, který vyjadřuje antické přesvědčení, že to, co je krásné a dobré, tedy krása a ctnost, patří k sobě a že mají mnoho společného. Prostřednictvím novodobých olympijských her se uskutečnil pokus znovu obnovit tyto hodnoty rovnosti, týmovosti, zdraví, nadšení, respektu a smyslu pro fair play.